

Kirkegården

Kirkegårdene har ikke altid set ud, som de gør i dag, med små velholdte og afgrænsede gravsteder med mange blomster, træer og buske.

Op til 1800-tallet var kirkegårdene en ujævn græsflade med et hegn eller et dige omkring. Gravene sås som små græstuer og det var et fåtal der havde et liggende gravminde af enten sten eller træ.

Træer

Der var dog træer på kirkegårdene. Ofte var der plantet ask, elm eller lind. Der kunne også være selvsåede hyldebuske. Træerne havde flere funktioner på kirkegården. De pyntede samt gav både skygge og læ, men de blev også brugt af overtroen og tillagt beskyttende kræfter. Det gjaldt særligt hyldetræet.

De løvfældende træer havde også en brugsværdi: De blev plantet, fordi deres løv var velegnet til foder og deres ved var godt til brændsel og til redskaber.

Græs og hø til præst og degn

Græsset på kirkegården kunne dengang høstes og bruges som hø. Det var præsten eller degnen, der havde brugsretten over det, som kirkegården kastede af sig. På den måde kunne præsten supplere sin indtægt en lille smule, med hø til sine dyr og lidt brænde til kakkelovnen.

Det kunne dog gå for vidt! Hvis præsten begyndte at oplagre stakke af hø eller brænde på kirkegården, vakte det forargelse.

Kirkegården i dag

Det er mange år siden græstuerne forsvandt fra kirkegårdene. Der er også gravminder af sten på næsten alle gravstederne. Og træerne, de står der endnu. Mange af træerne er meget gamle, men nye er også kommet til. De nye træer, nåletræerne, er grønne hele året og kaldes stedsegrønne.

